

Fýra ár við borgarligum styri

Ídnaðurin sleptur upp á fjall

Har hugsí eg m. a. um alginatvirkið, sum landsstýrið slepti niðurfyrir og lorkaði okkum av hondum, segði Jákup Lindenskov, tingmaður m. a. undir viðgerðini av løg-mansrøðuni herfyri

Undir umrøðuni á tingi um løg-mansrøðuna á Ólavsoke gjørdi Jákup Lindenskov serliga viðmerkingar um støðu okkara sum byggir á heima-stýrisskipanina.

Hann visti á týðningin av, at vit fylgja væl við gongdini í tí broyting-artíð sum er uppi við spurninginum um at leggja um stúdningsveitingar — og hvussu vandafult tað kann verða fyri føroyska samfelagið at hava eitt politiskt stýri, sum púrasta letur sum einki, tá stats-myndugleikarnir ynskja samráðing-ar um stúdningsveitingina til Føroya. Eisini viðgjørdi Jákup Lindenskov ta tilvildarlugu og landskskaðiligu viðferð, sum ídnaðurin hevur fingið frá borgarliga stýrinum.

Naggatørn í samráðingum stórt bakkast

Sum tann flokkur, ið fult og heilt víðurkennur heimastýrslógina, hevur Javnaðarflokkurin brúkt nógv tíð til at greiða veljarunum frá tí sjálvsagða, at vit ganga undir tær treytir henda, um eg so má siga, grundlóg okkara byggir á.

Heimastýrisskipanin ber m. a. í sær, at vit altíð kunnu taka upp samráðingar við ríkisstýrið um ajourføringar av viðurskiftum dana og okkara millum.

Vit skulu ongantið vera í teirri støðu, at nakað verður smoygt niðuryvir okkum.

Hetta metir javnaðarflokkurin vera av størsta týðningi, tá tvinnar tjóðir skulu vera saman í virðing hvør fyri aðrari.

Øðrvísi tykist vera við Sambandsflokkinum í núverandi líki. Tí Sambandið tviheldur um, at eingin broyting má fara fram. Sambandsflokkurin er tí ofta tann politiski flokkurin, sum framprovokerar og fastlæsir støður, soleiðis at avgerðir verða tiknar yvir høvðið á okkum og framdar uttan at vit nevnivert verða spurdir.

Javnaðarflokkurin metir at hetta ikki kann ganga, um framhaldandi samstarv skal halda. Vit meta, at vit megu taka samráðingarnar upp um

spurningarnar, so hvørt sum tað er neyðugt.

Soleiðis at trupulleikarnir ikki hópa seg saman.

Tað er neyðugt um skilgáður politikkur skal vera furdur. Hetta var tað, sum hendi, tá statsministar-ið í 1977 setti nevnd til at koma við álitum um »ændringer i tilskudssystemet for Færøerne«. Hetta álit, sum var lagt úr hondum í 1979, hevur sitandi stýri ongantið vilja tikið til, realitetsviðgerð. Eitt nevndarálit, sum m. a. sigur, at endamálið er »at der ikke sker væsentlige ændringer af statens totale udgifter til Færøerne«.

Tað verður til skaða fyri okkara samfelag, at vit púra nokta at viðgera hetta mál.

Og ábyrgdina fyri hesum eigur Sambandið.

Sambandið og statsstúdnungurin

I røðuni á Ólavsoke brúkar lögmaður nógv tøl, ið mestsum flákræða í luftini.

Tá tað hóvar lögmanni, nevnið hann tøluni upp á ársbasis. Í øðrum førum fyri 4 áraskeiðið, sum tá hann vil reypa av hvussu stóran stúdnung staturin hevur latið til Føroya, meðan hetta landsstýrið hevur sitið. Hver skal siga, her er kolossalur vøkstur meðan Fólkaflokkurin, Sjálvstýrisflokkurin og Sambandsflokkurin sótu við valdinum.

Hetta má vera næst tí tey rópa at manipulera við tølum. Lögmaður »gloymir« samstundis at siga, at hesi tøl ikki stava frá øktum stúdnungi, men er lítið annað enn vanliga prisøkingin.

Tí staturin hevur nevnliga sloppið sær av við týðandi stúdningsøkir til Føroya, ein avleiðing av støðuni sum Sambandsflokkurin hevur framprovokerað við ikki at vilja tingast við Statsmyndugleikarnar um framtíðar stuðulsskipan til Føroya.

Vit kunnu vísa á havnastúdnungin, sum er fallin burtur undir hesum landsstýrinum.

Stúdnungurin til vinnuskúlarnar

er nú í veruleikanum ein blokkstúdnungur ella um vit vilja, ein kvota, sum staturin letur til Føroya, men ikki ein stúdnungur, sum svarar til ynskini úr Føroyum á hesum øki.

Uppaftur er tað nú vorðið heilt greitt, at lögmaður hevur brotið prinsippið í sjúkhúslógini um samráðingar og helvtarbyti við sjúkhúsbýggingum. Hesin stúdnungurin er sostatt eisini komin í vanda av sambandsins naggatørn í samráðingum um stúdningsveitingar.

So kann ein spyrja hvør tað nú er, sum leggur øktar byrðar á skattaborgaran til fyrimuns fyri minking av statsstúdnunginum?

Her samsvarar ikki við tað sum Sambandsflokkurin túraði fram við uppundir seinasta lögtingsval, tá hann sat í andstöðu.

Her er reiðiliga vent í holuni.

Sambandsflokkurin vil ikki viðganga, at tað er neyðugt at samráðast um eina skilagóða framtíðar stúdningsveitan til Føroya, so sum Javnaðarflokkurin hevur mælt til sambært álitinum frá 1977.

Úrslitið er nú ein hóttandi niðurgongd í stúdningsveitingunum frá statinum og tað uttan at vit verða ráspurdur.

Og tað vil í síðsta enda siga, at vit fáa eina blokkstúdnungsskipan kroysta niðuryvir okkum. Og tá er tað Sambandsflokkurin, sum hevur heiðurin av hesum, tí flokkurin hevur provokerað við treiskni sínum við ikki at vilja samráðast.

Nú fáa vit so onkra skipan kroysta niðuryvir okkum, onkra skipan, inspirerað av Fólkaflokkinum, ein

Jákup Lindenskov: — Javnaðarflokkurin hevur verið ibirtarin til fleiri av teimum samfelagsskipanum, sum í dag verða tiknar sum sjálvsøgd rættindi í okkara samfelag

avleiðing av ábyrgdarleysum sambandspolitikki.

Ferð kom Á samfelagið

Javnaðarflokkurin hevði leiðsluna í føroyskum politikki í meira enn 18 ár frá 1959-1981.

Øll hesi árinu kendu vit hvussu tað so hvørt fór at grógva um gangandi fót.

Við Javnaðarflokkinum sum leiðandi flokki kom verulig ferð á, á so mongum øki.

Javnaðarflokkurin metti tað vera alneyðugt, at børt var munandi um vælfærdina hjá vanligu føroyinginum — og legði tí til brots við at skapa eina sosiala lóggávu, sum veitti flestum trygg kor í gerandisdegnum.

Hesin politikkurin eydnaðist sera væl — vit finga samarbeiðsflokkar, sum sóu, at tað var dugur í politikki javnaðarmanna og at tað ikki slappst undan at andeva meira imóti hesum politikki.

Tá vit í dag hoyra menn her á tingi kanna sær heiðurin av fólkapensjónini og hækkingunum í henni, so er tað ikki sørt, at tað skurrar í oyrunum á mongum av teimum, sum nágreiniliga vita hvussu striltið tað gekst yvirhøvur at fáa aðrar flokkar til at ásanna, at tann einasti